

News LETTER

ŠTEVILKA 11 – MAJ 2026

EXPECT_Art poletna šola v Budimpešti

Več o našem projektu:
www.expectart.eu/sl/

Ta projekt je prejel finančna sredstva iz programa Evropske unije v okviru sporazuma pod številko 101132662. Izražena mnenja in stališča so zgolj stališča in mnenja avtorjev, in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za raziskave (REA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti REA.

Poletna šola, ki je med 6. in 11. julijem 2026 potekala na Srednjeevropski univerzi v Budimpešti, je na enem mestu združila pedagoško osebje, študentke in študente in doktorske raziskovalke in raziskovalce v intenzivnem tednu učenja, izmenjave izkušenj in ustvarjalnega raziskovanja. Program je vključeval akademska predavanja in umetniško zasnovane delavnice ter skozi interdisciplinaren pristop raziskoval kritično kulturno pismenost (KKP), dekolonialnost in izobraževanje.

Poletne šole so se udeležili študenti in študentke iz več evropskih držav (npr. Nemčije, Danske, Poljske, Srbije in Ukrajine), kar je skladno z mednarodno razsežnostjo projekta ter njegovo zavezanostjo medkulturnemu dialogu. Predavanja, razprave, delavnice in refleksije so ustvarili prostor za skupno razmišljanje o tem, kako se naj izobraževanje odziva na neenakosti, vprašanja zastopanosti in družbene izključenosti.

Poletna šola je postregla z raznolikim programom. Nekatera predavanja so bila posvečena dekolonialni teoriji in dekolonialnosti v izobraževalnem prostoru ter vprašanjem, kako kolonialna dediščina še danes oblikuje znanje, institucije in pedagoške prakse. Druga so se osredotočala na KKP in kritične rasne perspektive, pri čemer so obravnavale marginalizacijo, prikrite družbene norme ter načine, kako lahko izobraževalna okolja bodisi krepijo bodisi zmanjšujejo družbene neenakosti.

Posebnost programa je bil njegov umetniško zasnovan pristop. Delavnice so prisotne vabile k sodelovanju v forumih, ustvarjanju telesnih zemljevidov, participatornem gledališču in drugih izkustvenih metodah, ki so teoretična izhodišča prenašale v prakso. Poudarek je bil na izražanju, soustvarjanju, refleksiji ter vlogi telesa v procesu učenja. Umetnost ni bila zgolj dopolnilo akademskim vsebinam, temveč način kritičnega, sodelovalnega in ustvarjalnega razmišljanja.

Eden od vrhuncev tedna je bil sprehod po 8. okrožju, ki ga je organiziralo romsko društvo UCCU. Prisotni so spoznali romsko dediščino tega dela mesta ter teme poletne šole povezali z lokalno zgodovino in vsakdanjim življenjem prebivalcev. Ta del programa je podčrtal eno izmed osrednjih izhodišč projekta – da sta izobraževanje in kulturna pismenost neločljivo

povezana s prostorom, kolektivnim spominom in družbenim kontekstom.

S povezovanjem akademskega razmišljanja, umetniškega eksperimentiranja in skupnostnega učenja je poletna šola ustvarila dinamično okolje za razmišljanje o tem, kako lahko kritično, vključujoče in dekolonialno izobraževanje zaživi v praksi.

Razglednica iz Kopra

V začetku junija je konzorcij obiskal čudoviti Koper, kjer so partnerji izmenjali znanje in izkušnje ter načrtovali naslednje faze projekta. Srečanje je spremljal tudi bogat kulturni program, saj so prisotni obiskali mednarodni filmski festival Kino Otok, kjer so si ogledali španski film *Zgodbe iz dobre doline*, sodelovali na delavnici pletenja »grdih šalov« ter obiskali Center mladih Koper, kjer so se seznanili z njegovimi raznolikimi dejavnostmi.

